

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ในการประกอบธุรกิจในปัจจุบัน ที่มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง องค์กรจำเป็นต้องมีข้อมูล และสารสนเทศที่มีความถูกต้องและเชื่อถือได้ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารในการ บริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งข้อมูลทางการผลิตจัดเป็นข้อมูลที่สำคัญในการบริหาร องค์กรที่ผลิตสินค้าเพื่อขาย (Manufacturing Firms) เนื่องจากในการบริหารการผลิตนั้น มี ประเด็นที่ผู้บริหารต้องตัดสินใจหลายด้าน ได้แก่ด้านการกำหนดกระบวนการผลิต ด้านการวางแผน และการควบคุมการผลิต ด้านการควบคุมวัสดุคงคลัง ด้านการกำหนดกำลังคน และด้านการ ควบคุมคุณภาพ¹ ดังนั้นการจัดการข้อมูลด้านการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้ผู้บริหาร ได้ รับข้อมูลและสารสนเทศทางการผลิตที่มีความถูกต้อง สมบูรณ์ กะทัดรัด และทันต่อการตัดสินใจ ในการดำเนินการด้านการผลิตต่างๆ ตัวอย่างเช่นการวิเคราะห์ปัญหาการผลิต การวางแผนและ การควบคุมการผลิต เป็นต้น ซึ่งจะนำความสำเร็จมาสู่องค์กรที่ผลิตสินค้าเพื่อขาย

บริษัท เชียงใหม่ดาร์จอุตสาหกรรม จำกัด ก่อตั้งมากกว่า 20 ปี ประกอบธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ ไม้ยางพารา แปรรูปเพื่อการส่งออก โดยมีลูกค้ากระจายอยู่ทั่วโลก ทั้งยุโรป ญี่ปุ่นและอเมริกา บริษัทมีลักษณะการบริหารงานแบบครอบครัว การผลิตส่วนใหญ่ผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้า ใน อดีตมีปริมาณงานไม่มากและลักษณะงานไม่ซับซ้อน ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจึงถูกแก้ไขไป ด้วย ความรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ แต่ในปัจจุบัน บริษัทมีการขยายตัว ปริมาณงานมีมากขึ้น และ มีความซับซ้อนขึ้น ความต้องการข้อมูลเพื่อการตัดสินใจจึงมีมากขึ้น ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยน ระบบบริหารที่มีอยู่ ให้สามารถบริการข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาต่างๆให้ทันต่อเหตุ การณ์ ซึ่งส่วนใหญ่ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนั้น เป็นปัญหาในระบบการบริหารการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการวางแผนการผลิต การควบคุมการผลิตและการควบคุมวัสดุคงคลัง² ตัวอย่างเช่น การวางแผนการผลิต มีการเลือกผลิตสินค้า โดยพิจารณาจากวัตถุดิบที่มีอยู่มากกว่า ความเร่งด่วนของงาน ทำให้พื้นที่สำหรับวางชิ้นงานระหว่างทำ (Work in Process) มีไม่เพียงพอ ส่วนการควบคุมการผลิต บริษัทฯ ขาดข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันท่วงที่ต่อการปรับตาราง

¹ สุปัญญา ไชยชาญ, การบริหารการผลิต (กรุงเทพฯ : บริษัท พี.เอ.ลีฟวิ่ง จำกัด, 2540), หน้า 20-21.

² สัมภาษณ์ ผู้บริหาร บริษัท เชียงใหม่ดาร์จอุตสาหกรรม จำกัด จังหวัดเชียงใหม่, ธันวาคม 2541.

การผลิต ส่วนการควบคุมวัสดุคงคลัง จะขาดแคลนวัตถุดิบที่จำเป็นในการผลิต ซึ่งปัญหาต่างๆ เหล่านี้ เกิดจากระบบการทำงานที่อาศัยการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้การจดบันทึกลงสมุดราย งานของแต่ละแผนก จึงทำให้การสรุปรายงาน หรือการตรวจสอบความถูกต้องของงานในเวลาใดเวลา หนึ่ง จำเป็นต้องใช้เวลาในการประมวลผลมาก ทำให้การทำงานเป็นไปอย่างล่าช้า และไม่สามารถ ตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้ทันต่อเหตุการณ์ ดังนั้นผู้บริหารจึงมีความประสงค์ที่จะปรับปรุงระบบสาร สนเทศในการวางแผนการผลิต การควบคุมการผลิต และการควบคุมวัสดุคงคลังที่มีอยู่ ให้ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาช่วยในการ จัดการข้อมูล ตั้งแต่การออกแบบฟอร์มเพื่อเก็บข้อมูล การประมวลผลข้อมูลให้ได้สารสนเทศ การ บันทึกข้อมูลต่างๆ แยกลงในแฟ้มข้อมูล การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และการจัดทำราย งานตามความต้องการของผู้บริหาร ทำให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น แต่การนำเทคโนโลยีมาใช้ได้อย่างได้ผลนั้น จำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ขั้นตอนและกระบวนการต่างๆ ก่อนว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ และสามารถนำไปใช้ช่วยงานได้อย่างไร

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจนำเอาระบบบริหารการผลิตของบริษัท เชียงใหม่ตำรงอุตสาหกรรม จำกัด มาเป็นกรณีศึกษาโดยเน้นในเรื่องการวางแผนการผลิต การควบคุมการผลิต และ การควบคุมวัสดุคงคลัง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาออกแบบระบบสารสนเทศที่เหมาะสม เพื่อนำมาใช้ ในการวางแผนการผลิต การควบคุมการผลิต และการควบคุมวัสดุคงคลัง ให้มีประสิทธิภาพมาก ขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อออกแบบระบบสารสนเทศที่เหมาะสมในการนำมาใช้ในการวางแผนการผลิต การ ควบคุมการผลิต และการควบคุมวัสดุคงคลัง ของธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา แปรรูปเพื่อการ ส่งออก

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ระบบสารสนเทศที่เหมาะสมในการนำมาใช้ในการวางแผนการผลิต การควบคุมการ ผลิต และการควบคุมวัสดุคงคลัง ของธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา แปรรูปเพื่อการส่งออก
2. เพื่อเป็นแนวทางของการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการผลิตของ ธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ ไม้ยางพาราแปรรูปเพื่อการส่งออกของบริษัท เชียงใหม่ตำรงอุตสาหกรรม จำกัดและบริษัทอื่นๆ ทั่วไปที่สนใจ

นิยามศัพท์

การบริหารการผลิต หมายถึงการบริหารกระบวนการผลิตหรือกระบวนการแปลงสภาพปัจจัยการผลิต เพื่อให้ได้สินค้าและบริการตามคุณลักษณะเฉพาะ ในปริมาณและภายใต้ระยะเวลาที่กำหนด โดยเสียค่าใช้จ่ายต่ำสุด³

การวางแผนและการควบคุมการผลิต หมายถึง การจัดทำกำหนดการใช้ปัจจัยการผลิต การออกคำสั่งผลิต การติดตามผล การเร่งรัดและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานต่างๆ ภายในโรงงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้⁴

การควบคุมวัสดุคงคลัง หมายถึง การกำหนดนโยบาย วิธีปฏิบัติและปริมาณวัสดุคงคลังประเภทต่างๆ ที่จะให้คงไว้ในคลังตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อมิให้มีสินค้าในคลังมากหรือน้อย จนก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาสูง หรือเกิดภาวะสินค้าขาดมือ จนทำให้การผลิตต้องหยุดชะงักหรือต้องสูญเสียลูกค้าเพราะส่งสินค้าให้ไม่ทันกำหนดเวลา⁵

การออกแบบระบบ คือการวางจัดเตรียมส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมต่อกิจกรรมและกระบวนการต่างๆ ในองค์กร แล้วทำการเขียนเป็นขั้นตอนหรือรูปภาพแสดง เพื่ออธิบายวัตถุประสงค์ของระบบหรือเป้าหมายที่จะทำให้สำเร็จ โดยการออกแบบระบบนี้จะต้องประกอบไปด้วยพื้นฐานอย่างน้อยคือ หัวข้อปัญหาที่ชัดเจน ภาพของระบบเดิมที่ใช้อยู่เดิม และรายละเอียดในส่วนต่างๆ และความต้องการของระบบใหม่⁶ ในที่นี้ จะทำการวิเคราะห์ระบบการบริหารการผลิต ธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา แปรรูปเพื่อการส่งออกของ บริษัท เชียงใหม่ดำรงอุตสาหกรรม จำกัด จังหวัดเชียงใหม่โดยเน้นในเรื่องการวางแผนการผลิต การควบคุมการผลิต และการควบคุมวัสดุคงคลัง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาออกแบบระบบสารสนเทศที่เหมาะสม ในการใช้ในการวางแผนการผลิต การควบคุมการผลิต และการควบคุมวัสดุคงคลัง โดยไม่มีขั้นตอนการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาเกี่ยวข้องกับการออกแบบระบบสารสนเทศในครั้งนี้

³ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, *การบริหารการผลิต* (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2531), หน้า 48.

⁴ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, *การบริหารการผลิต* (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2531), หน้า 48.

⁵ เรื่องเดียวกัน.

⁶ ประจักษ์ เถิดโถม และศิษย์ วงษ์กมลเศรษฐ์, *การวิเคราะห์ระบบ* (กรุงเทพฯ : บริษัท สยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด, 2537),